

Kvartalni bruto domaći proizvod Crne Gore za I kvartal 2015. godine

Saopštenjem su predstavljeni rezultati preliminarne obracuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošne metode za I kvartal 2015. godine.

Bruto domaći proizvod Crne Gore u I kvartalu 2015.godine iznosio je 667 miliona eura, dok je u istom periodu prošle godine iznosio 647 miliona eura.

Realna stopa rasta bruto domaćeg proizvoda u I kvartalu 2015. godine iznosi 3,2 %.

Tabela 1: Kvartalni bruto domaći proizvod

Kvartali	2014 (p)	2015 (p)
	IQ	IQ
BDP u tekućim cijenama, mil. EUR	647	667
BDP u stalnim cijenama, mil. EUR	639	668
Nominalna stopa rasta, %	2,9	3,0
Realna stopa rasta, %	1,5	3,2

Grafik 1. Kategorije potrošnje BDP-a u tekućim cijenama (u mil. EUR)

p) Preliminarni podaci.

Nakon obracuna i objave godišnjeg BDP-a za 2014.godinu uslijediće i obračun finalnih kvartalnih podataka BDP-a za 2014.godinu koji će u određenoj mjeri uticati na podatke BDP-a za I kvartal 2015 godine.

Stope realnog rasta su obračunate u odnosu na isti kvartal prethodne godine.

Tabela 2. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, tekuće cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)		Nominalni rast
		IQ2014	IQ2015	%
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	715 316	748 285	4,6
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	578 944	603 994	4,3
1.2	1.2 Potrošnja države	136 372	144 291	5,8
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva i promjene u zalihama	178 438	176 510	-1,1
3 = (3.1- 3.2)	3 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-246 370	-258 203	4,8
3.1	3.1 Izvoz roba i usluga	149 704	161 456	7,9
3.2	3.2 Uvoz roba i usluga	396 074	419 659	6,0
4= (1+2+3)	4 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	647 384	666 592	3,0

Tabela 3. Struktura kvartalnog BDP-a u tekućim cijenama, u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (u %)	
		IQ2014	IQ2015
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	110,5	112,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	89,4	90,6
1.2	1.2 Potrošnja države	21,0	21,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva i promjene u zalihama	27,5	26,5
3 = (3.1- 3.2)	3 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-38,0	-38,7
3.1	3.1 Izvoz roba i usluga	23,2	24,2
3.2	3.2 Uvoz roba i usluga	61,2	63,0
4= (1+2+3)	4 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

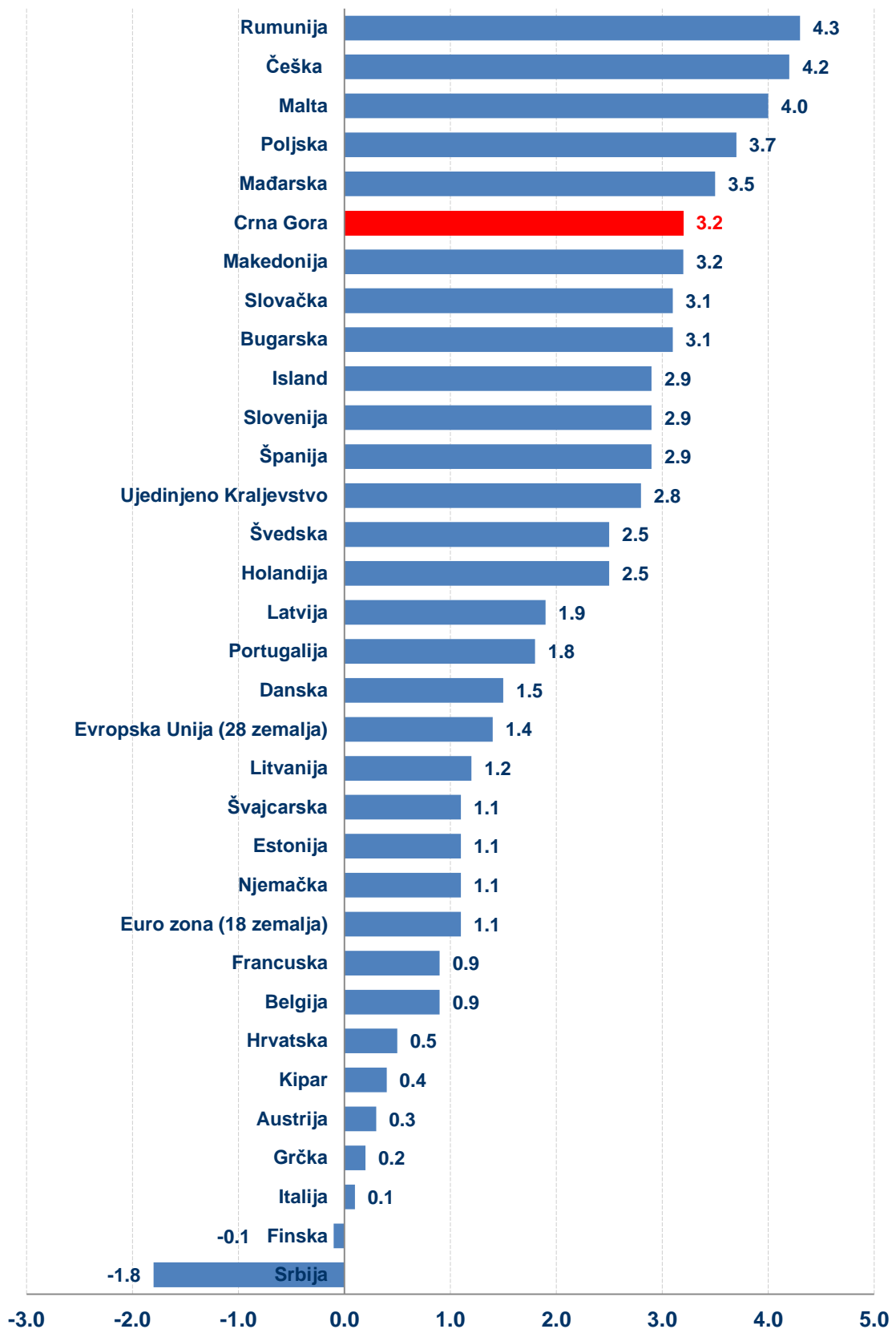
Tabela 4. Kvartalni BDP po potrošnoj metodi, stalne cijene

Kategorije potrošnje		Vrijednost (u hilj. EUR)		Realni rast
		IQ2014	IQ2015	%
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	725 900	746 234	4,3
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	588 943	604 921	4,5
1.2	1.2 Potrošnja države	136 957	141 313	3,6
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva i promjene u zalihama	164 130	190 653	6,8
3 = (3.1- 3.2)	3 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-251 416	-268 678	9,1
3.1	3.1 Izvoz roba i usluga	152 580	159 144	6,3
3.2	3.2 Uvoz roba i usluga	403 996	427 822	8,0
4= (1+2+3)	4 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	638 614	668 209	3,2

Tabela 5. Struktura kvartalnog BDP-a u stalnim cijenama, u %

Kategorije potrošnje		Struktura QBDP (u %)	
		IQ2014	IQ2015
1= (1.1+1.2)	1 Finalna potrošnja	113,6	111,7
1.1	1.1 Lična potrošnja domaćinstava	92,2	90,5
1.2	1.2 Potrošnja države	21,4	21,1
2	2 Bruto investicije u osnovna sredstva i promjene u zalihama	25,7	28,5
3 = (3.1- 3.2)	3 Saldo izvoza i uvoza roba i usluga	-39,4	-40,2
3.1	3.1 Izvoz roba i usluga	23,9	23,8
3.2	3.2 Uvoz roba i usluga	63,2	64,0
4= (1+2+3)	4 BRUTO DOMAĆI PROIZVOD	100,0	100,0

Grafik 2: Međunarodni pregled realnih stopa rasta BDP-a za IQ2015¹⁾

Izvor: Eurostat:

link: http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?jsessionid=egZOrp_2KQDw4bqPw933me7KKWkIBoZDo8M0ivUYQjOEQBuxTSMFI-1902225176?tab=table&plugin=1&pcode=teina011&language=en

¹⁾ Podaci za Crnu Goru su u skladu sa ESA 95 metodologijom.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Zavod za statistiku objavljuje rezultate obračuna kvartalnog bruto domaćeg proizvoda (QBDP), u tekućim i stalnim cijenama, primjenom potrošnog pristupa, po kategorijama potrošnje.

Korišćena metodologija je u skladu sa Sistemom nacionalnih računa (SNA'93) i Evropskim sistemom nacionalnih računa (ESA'95).

Obračun kvartalnog BDP-a po potrošnoj metodi zasniva se na podacima sistema zvanične statistike Crne Gore. Shodno Zakonu o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike (Sl.list CG br.18/12) i Programu zvanične statistike 2014-2018 (Sl.list CG br.13/14) kao glavni proizvođači zvanične statistike za osnovne komponente bruto domaćeg proizvoda definisani su:

- Zavod za statistiku za statistiku realnog sektora i cijena,
- Centralna banka Crne Gore za monetarnu statistiku i statistiku bilansa plaćanja,
- Ministarstvo finansija za statistiku javnih finansija,
- Poreska uprava za statistiku fiskalnih prihoda i
- Uprava Carina za podatke uvoza i izvoza roba.

Osnovne komponente BDP-a po potrošnoj metodi su:

- Lična potrošnja domaćinstava,
- Potrošnja države,
- Bruto investicije u osnovna sredstva i promjene u zalihama,
- Saldo izvoza i uvoza roba i usluga.

Izdaci za ličnu potrošnju domaćinstava obračunavaju se na osnovu podataka iz redovnih statističkih istraživanja (anketa o potrošnji domaćinstava, podaci statistike poljoprivrede, industrije, spoljne trgovine, statistike cijena), kao i podataka izvještajnih jedinica. Podaci se obračunavaju po metodi robnih tokova na detaljnom nivou klasifikacije lične potrošnje prema namjeni (COICOP).

Izdaci za finalnu potrošnju države obračunavaju se na osnovu podataka Ministarstva finansija primjenom ESA'95 metodologije. Individualna potrošnja države obuhvata izdatke za obrazovanje, zdravstvo i socijalnu zaštitu i sport, kulturu i rekreaciju. Ostali izdaci države predstavljaju kolektivnu potrošnju (opšte javne službe, odbrana, javni red i bezbjednost, ekonomski poslovi, zaštita životne sredine i sl.). Podaci finalne potrošnje države su u skladu sa klasifikacijom funkcija države (COFOG).

Bruto investicije u osnovna sredstva obračunate su na osnovu metode robnih tokova. Za obračun bruto investicija u osnovna sredstva korišćeni su podaci redovnih statističkih istraživanja (statistike spoljne trgovine, istraživanja o građevinskim radovima, istraživanja o investicijama u osnovna sredstva) i podaci Poreske uprave.

Podaci o izvozu i uvozu roba i usluga obračunavaju se na osnovu podataka statistike spoljne trgovine Zavoda za statistiku, podataka Uprave carina i podataka Bilansa plaćanja Centralne banke Crne Gore.

Obračun QBDP-a po potrošnoj metodi urađen je i u stalnim cijenama. Na osnovu raspoloživih podataka obračun je izvršen u stalnim cijenama primjenom metode ekstrapolacije za potrošnu kategoriju Potrošnja države, a za sve ostale potrošne kategorije obračun u stalnim cijenama je izvršen primjenom metode deflacije.

Tiraž: 30 primjeraka

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811, tel/fax (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Odsjek makro-ekonomskih statistika i nacionalnih računa
tel/fax + (382) 20 223-435
Web: www.monstat.org
email: contact@monstat.org